

Nr 89

av herr Börjesson i Falköping
angående förfarandet vid tillståndsgivning för plantering av skog på åkermark.

I jordhävdslagen av den 12 december 1969, 1 § första stycket, ges bestämmelser om när ett jordbruk skall anses nedlagt. Så är fallet bl. a. ”om skog planteras på jorden” och därmed åkermark övergår till skogsmark.

Jordhävdslagen utsäger inte vem som har rätt att besluta om nedläggning. Utformningen av 3 § ger emellertid indirekt vid handen, att den enskilde markägaren själv äger denna befogenhet. ”Har jordbruket på odlad jord lagts ned” kan sålunda lantbruksnämnden under vissa betingelser ”förelägga innehavaren att återställa hävden”.

Detta kan ske om

1. åkerjorden ingår i brukningsenhet, som är eller kan bli lämpad för rationell jordbruksdrift och som lider skada genom nedläggningen, eller
2. marken med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga omständigheter anses böra hållas i odlad skick för att underlätta bildandet av rationell brukningsenhet.

När lantbruksnämnden meddelar föreläggande av hävden skall återställas, anger den samtidigt också vilka åtgärder som skall vidtas. Nämnden kan utsätta vite (3 § sista stycket). Markägare, som ämnar lägga ner jordbruket på viss odlad mark genom att plantera skog på området, kan gardera sig mot föreläggande från lantbruksnämndens sida genom att i förväg begära förklaring av nämnden att skogsplanteringen inte skall medföra åtgärd enligt 3 § jordhävdslagen.

Av gällande bestämmelser framgår att lantbruksnämnden vid handläggning i ärende rörande åkerjords användande för skogsplantering, varvid åkerjord övergår till skogsmark, ej behöver höra de lantbrukare som berörs av den förändrade markanvändningen.

Starka skäl talar enligt min mening för att de markägare som berörs, t. ex. de som är boende intill och har sina åkrar gränsande intill en fastighet som skogsplanteras, skall få möjlighet att få inkomma till lantbruksnämnden med yttrande. Det kan ju vara fråga om att en skogsplantering helt förändrar landskapsbilden. En skogsplantering kan för en intilliggande brukare betyda en värdeminskning av dennes fastighet genom att betydande skönhetsvärden spolieras.

Det är visserligen så att lantbruksnämnden inhämtar yttrande från ordsombud som bor på ifrågavarande ort, men det torde ej vara tillräckligt. Berörda markägare borde beredas möjligheter att inkomma

med yttrande. Största möjliga hänsyn bör tagas till de önskemål som framkommer från deras sida. Vid tillståndsgivning beträffande plantering av skog på åkermark bör lantbruksnämnden vara skyldig att inhämta yttrande från berörda markägare till ledning för slutgiltigt ställningstagande.

Med hänvisning till det anförda hemställles

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller om utredning och förslag till bestämmelser om möjlighet för berörda grannar och markägare att yttra sig vid tillståndsgivning för plantering av skog på åkermark.

Stockholm den 11 januari 1973

BENGT BÖRJESSON (c)
i Falköping